

UN NOM, UN MÓN

XEVI PLANAS xplanas@presencia.cat

Anna Maria Dalí

Salvador Dalí va triar el camí de la notorietat. Anna Maria Dalí (Figueres, 1908-Cadaqués, 1989), el de la discreció. Tres anys i mig més petita que el seu germà, li va servir de model en alguns dels seus primers quadres. «Sempre, mentre em pintava, era a prop d'alguna finestra, i per això els meus ulls tenien temps d'entretenir-se en els més petits detalls. Així contemplava el fullam de les oliveres que l'oreig movia a pèl i repèl avivament bells platejats i ombres suaus», explicava a *Salvador Dalí vist per la seva germana*, el llibre que Viena acaba de posar de nou en circulació, en una magnífica edició de Mariona Seguranyes amb material inèdit.

«En el mar brillaven estrelletes plenes de sol mentre lluien les roques llises com el plom, i els basisols de davant de casa, que jo sabia plens de peixos, de cataus amb moltes i petxines, m'embaïen durant hores i hores fins que els punts brillants i bellugadissos desapareixien de damunt del mar i lliscava la brisa que feia

més opac el seu blau», recordava d'aquells estius de la infantesa i de la joventut a Cadaqués, la població on va viure fins a la mort.

«Els peixos de plata surten a prendre la lluna i tu et mulles les trenes a l'aigua», va escriure-li en una carta Federico García Lorca evocant les seves estades a la casa dels Dalí a Cadaqués. El poeta tenia ben pre-

sents les estones que havien passat junts vora el mar: «Jo no oblidó mai. Podré no donar senyals de vida, però la meua intensitat no varia.»

Esriptora d'obra escassa i no prou reconeguda, Anna Maria Dalí tenia una gràcia insòlita per descriure el paisatge de Cadaqués amb la força de la seva ploma, tocada de vegades per un punt de misteri: «El vent de la imaginació infla les veles del pensament i, com la proa en tallar l'aigua, així el present penetra en el futur tot deixant un rastre d'inquietud.» Ara podem redescobrir la seva prosa serena gràcies a la reedició d'aquest llibre, amb el qual va voler respondre a les mentides sobre la seva família que el pintor va escriure a *Vida secreta de Salvador Dalí*.

Els dos llibres van separar-los per sempre més. Josep Pla va proposar en un article un gest per refer la relació entre els dos germans: «Per a la reconciliació, el primer que cal fer és afaitar-se el bigoti.» Dalí es va deixar el bigoti encara més llarg.

Anna Maria i Salvador Dalí. / ARXIU EMÍLIA POMÉS.

AMB PEUS DE PLOM

ANTONI DALMASES adalmases@elpunt.cat

Tota cuca viu

Ha arribat el temps de la lectura intensa. Les tardes tenen unes hores de sol brutal i mandra aclaparadora, que només es deuen poder suportar amb un bon llibre en el racó triat. Hi ha tantes lectures pendents, apilonades amb la pressa de l'any, que no saps ni per on començar. Els llibres dels amics, els clàssics, els llibres profunds, els poètics, els divertits... En la distància del quefer quotidià, un té la impressió que hi haurà temps per a tot. L'experiència diu que els dies bons s'esco-

len ràpid, però també s'ha de poder badar i passar estones amb la nostra gent. Veure passar un iot preciós que s'encamina a l'horitzó, observar sobre el blau un humil bot pintat de verd intens o com llisca, silent, enllà, aquell llaüt menorquí. Mar, silenci, llibres i, cap al tard, converses, divagacions, mentre avança la nit i engoleix un altre dia. Però a l'estiu tota cuca viu. I mentre ens gronxa aquest temps gairebé perfecte, de tant en tant, de molt endins puja un temor. «Què deuen estar fent?

Quin nou disbarat tramen?». Angunieja, tornar i trobar-se el panorama que les *cuques* ens han preparat per escanyar-nos una mica més, fins que aconseguixin que el mar, els amics, els llibres i el silenci siguin només un record dels bons temps que ells, cucs que mai no dormen, s'han proposat destruir per quedar-se'l en exclusiva. Sí, ara m'estimo més no pensar-hi, però no puc esborrar aquest temor que se'm remou constant per dins. Amb tot: bon estiu, a la bona gent...

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat

Xavier Trias, (Alcalde de Barcelona) «Qui es cregui que Adelson ens traurà de la crisi està a la lluna; el projecte només és un complement per a l'economia del país. Hi ha coses que Adelson no pot exigir i que no farà. No estem a Amèrica, estem a Barcelona.»

«Tot home és com la Lluna: amb una cara fosca que a ningú ensenya.»

Mark Twain (1835-1910). Escriptor, orador i humorista nord-americà